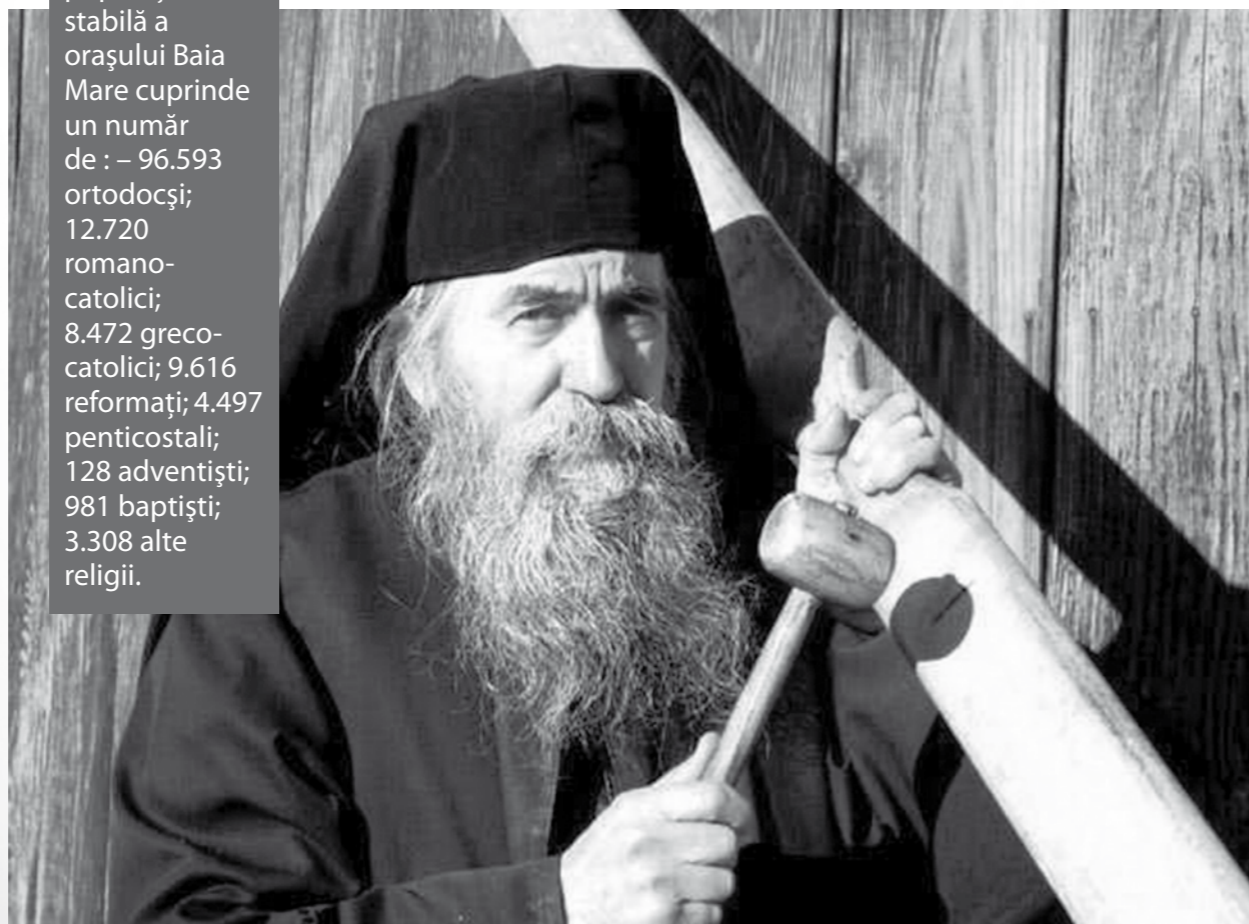

ACEASTĂ PUBLICAȚIE
A APĂRUT CU SPRIJINUL
CONSILIULUI JUDEȚEAN MARAMUREȘ

Din punct de vedere religios, populația stabilă a orașului Baia Mare cuprinde un număr de : - 96.593 ortodocși; 12.720 romano-catolici; 8.472 greco-catolici; 9.616 reformați; 4.497 pentecostali; 128 adventiști; 981 bapțiști; 3.308 alte religii.

Din punct de vedere administrativ bisericesc, parohiile ortodoxe băimărene sunt organizate astfel:

1. PAROHIA BAIA MARE I (8.536 ortodocși), biserica de zid „Adormirea Maicii Domnului” (1910), 2 case parohiale de zid (1850, 1925), 2 cimitire, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Costinaș Andrei, născut la 08.05.1945, în Oarța de Sus, licențiat, hirotonit în anul 1968, iconom stavrofor și cruce patriarhală; preot II, Varga Nicolae, născut la 25.11.1950, în Baia Sprie, licențiat, hirotonit în anul 1977, iconom stavrofor și cruce patriarhală; preot III, Terec Adrian, născut la 24.12.1972, în Cluj-Napoca, licențiat, hirotonit în anul 1998, iconom.

2. PAROHIA BAIA MARE II (12.954 ortodocși), biserica de zid „Soborul Sfinților 12 Apostoli” (2000), casă parohială de zid (1990), transcrise pe B.O.R. Preot paroh Bălan Gheorghe, născut la 24.05.1943, în Filioara, jud Târgu-Neamț, licențiat, hirotonit în anul 1965, iconom stavrofor și cruce patriarhală; preot II, Bălan Milan, născut la 15.07.1966, în Târgu Lăpuș, licențiat, hirotonit în anul 1993, iconom stavrofor; preot III, Dani Dorinel, născut la 05.11.1958, în Ardud, doctor, hirotonit în anul 1982, iconom stavrofor.

3. PAROHIA BAIA MARE V (837 ortodocși), biserica de zid în construcție „Sfântul Mucenic Dimitrie”, casă parohială de zid (1987), 2 cimitire, pășuni 0,4 ha, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Onea Augustin, născut la 06.04.1951, în Buzești, licențiat, hirotonit în anul 1979, iconom stavrofor.

4. PAROHIA BAIA MARE VI (3.347 ortodocși), biserica de zid „Nașterea Maicii Domnului” (1828), casă parohială de zid (1940), 5 cimitire, terenuri agricole 1,36 ha, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Podină Teodor, născut la 28.07.1952, în Dobric, Lăp., licențiat, hirotonit în anul 1976, iconom stavrofor; preot II, Breaz George Sebastian, născut la 01.11.1975, în Cluj-Napoca, licențiat, hirotonit în anul 1998, iconom.

5. PAROHIA „BUNA VESTIRE” BAIA MARE (3.572 ortodocși), biserica de zid în construcție „Buna Vestire”, transcrisă pe B.O.R. Preot paroh Codrea Gheorghe, născut la 21.06.1944, în Iapa, licențiat, hirotonit în anul 1972, iconom stavrofor; preot II, Codrea Ioan-Florin-Ilie, născut la 21.08.1976, în Sighet, doctorand, hirotonit în anul 2000, iconom.

6. PAROHIA „ÎNĂLȚAREA DOMNULUI” BAIA MARE (3.720 ortodocși), biserica de zid în construcție „Înălțarea Domnului”, 1 cimitir, terenuri agricole 0,14 ha, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Butean Alexandru, născut la 25.10.1952, în Sălănița, licențiat, hirotonit în anul 1976, iconom stavrofor; preot II, Nechita Marius, născut la 09.06.1978, în Baia Mare, doctor în asistență socială, hirotonit în anul 1999, iconom stavrofor.

7. PAROHIA „NAȘTEREA DOMNULUI” BAIA MARE (10.429 ortodocși), biserica de zid în construcție „Nașterea Domnului”, terenuri agricole 1,16 ha, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Dodea Vasile, născut la 13.07.1945, în Muntele Rece, licențiat, hirotonit în anul 1968, iconom stavrofor; preot II, Donca Constantin-Sorin, născut la 01.04.1968, în Satu Mare, licențiat, hirotonit în anul 1993, iconom; preot III, Thira Nicolae Florin, născut la 17.09.1975, Târgu Lăpuș, jud. Maramureș, hirotonit în anul 1997, iconom stavrofor.

8. PAROHIA „SFÂNTUL APOSTOL ANDREI” BAIA MARE (7.346 ortodocși), biserica de lemn (2002) și biserica în construcție „Sfântul Apostol Andrei”, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Buda

Indrei, născut la 01.12.1955, în Ungureni, licențiat, hirotonit în anul 1983, iconom stavrofor;

9. PAROHIA „SFINȚII APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL” BAIA MARE (8.435 ortodocși), biserica de zid „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” și biserica de lemn – muzeu - „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, casă parohială de zid (1948). Preot paroh Cristian Ștefan-Ioan, născut la 16.01.1967, în Călan, jud. Hunedoara, doctor, hirotonit în anul 1993, iconom stavrofor și crucea patriarhală; preot II, Fabian Coroian, născut 01.07.1958, în Jurca, jud. Cluj, licențiat, hirotonit 04.07.1985, cruce patriarhală, preot III, Lazăr Marius-Alexandru, născut la 14.05.1969, în Șomcuta Mare, licențiat, hirotonit în anul 1997.

10. PAROHIA „SFINȚII ARHAN-GHELI MIHAIL ȘI GAVRIL” BAIA MARE (12.256 ortodocși), biserica de zid „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” (1993), terenuri agricole 0,22 ha, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Gavra Viorel, născut la 18.01.1949, în Inău, licențiat, hirotonit în anul 1973, iconom stavrofor și cruce patriarhală; preot II, Gavra Adrian, născut la 09.10.1974, în Jibou, jud. Cluj-Napoca, licențiat, hirotonit în anul 2001, iconom.

11. PAROHIA „CUVIOASA PARASCHIVA” BAIA MARE (6.363 ortodocși), biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva”. Preot paroh Gavriș Gavril, născut la 10.06.1958, în Bărsău, jud Satu Mare, licențiat, hirotonit în anul 1985, iconom stavrofor.

12. PAROHIA „SFÂNTUL PROOROC ILIE” BAIA MARE (3.847 ortodocși), biserica de zid în construcție „Sfântul Prooroc Ilie”, transcrisă pe B.O.R. Preot paroh Borca Vasile, născut la 22.12.1953, în Mara, doctor, hirotonit în anul 1977, iconom stavrofor și cruce patriarhală; preot II, Stan Teofil, născut la 04.04.1972, în Ileanda, doctorand, hirotonit în anul 2002.

13. PAROHIA „SFÂNTUL IOSIF MĂRTURISITORUL” BAIA MARE (2.382 ortodocși), biserica de lemn „Sfântul Iosif Mărturisitorul” (2002). Preot paroh Fodoruț Vasile, născut la 13.01.1971, în Vadu Izei, masterat, hirotonit în anul 1997, iconom stavrofor; preot II, Man Ghiță, născut la 26.05.1970, în Șimleu Silvaniei, licențiat, hirotonit în anul 1992, iconom.

14. PAROHIA „SFINȚII ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ȘI ELENA” BAIA MARE

În afară de parohii, pe raza Municipiului Baia Mare Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului și Sătmarului mai are altare cu destinație specială după cum urmează: Biserica cu hramul Sfântul Gheorghe din Muzeu (Pr. Micu Dorin), Biserica în construcție din Unitatea Militară (Pr. Pop Petru), Capela de la Spitalul Județean (Pr. Baltă Petre), Capela de la Spitalul TBC (Pr. Bușecan Ioan), Capela de la Policlinica II (Pr. Stanciu Ioan), Capela de la Spitalul de Boli Infecțioase (Pr. Moraru Gabriel), Capela de la Unitatea de Jandarmi (Pr. Achim Daniel), Capela de la ISSU (Pr. Nicolae Zola), Metoc Episcopal cu hramul „Duminica Tuturor Sfinților” (Pr. Știrb Gheorghe).

CATEDRALA EPISCOPALĂ CU HRAMUL „SFÂNTA TREIME” DIN BAIA MARE

Cea mai importantă biserică de pe raza Municipiului Baia Mare este Catedrala Episcopală cu hramul „Sfânta Treime” amplasată la intersecția bulevardului Unirii cu bulevardul Republicii. La data de 20 iunie 1990, IPS Arhiepiscop Justinian, în calitate de Episcop Locțiitor al Episcopiei Maramureșului, a sfințit piatra de temelie pentru noua Catedrală Ortodoxă a orașului ce avea să devină reședință episcopală.

Lucrările de construcție a viitoarei catedrale au fost încredințate Pr. Vasile Trif, care între anii 1990-1992 a executat turnări de betoane la fundație, apoi lucrările s-au întrerupt și preotul în cauză s-a transferat la Parohia Sfântul Nicolae.

Din 1999, PS Justin Sigheteanul, într-o ședință a permanenței, și-a asumat reluarea și continuarea lucrărilor la Catedrala Sfânta Treime din Baia Mare. PS Sa a dispus regândirea proiectului care i-a fost încredințat arhitectului Cordoș Dorel, care a realizat un proiect în stil bizantin de dimensiuni mărite, Catedrala urmând să aibă la final 85 m lungime, 50 m lățime și 96 m înălțime la turla principală. Actualmente, lucrările de construcție ale Catedralei continuă sub stricta supraveghere a PS Justin; ele desfășurându-se la cofragele de la baza turlei principale, urmând ca în anul 2013 să se ajungă la montarea crucii de pe cupola principală, care o va scoate cel mai bine în valoare.

MUNICIPIUL BAIA MARE ÎN DATE STATISTICE RELIGIOASE

(4.422 ortodocși), preot paroh Jicărean Virgil, născut la 12.03.1970, în Sebeș, jud. Alba, licențiat, hirotonit în anul 1997, iconom stavrofor.

15. PAROHIA „SFÂNTUL NICOLAE” BAIA MARE (7.049 ortodocși), biserica de zid „Sfântul Nicolae” (1982), casă parohială de zid (1980), 1 cimitir, transcrise pe B.O.R. Preot paroh Pop Ioan, născut la 08.02.1951, în Rohia, licențiat, hirotonit în anul 1975, iconom stavrofor și cruce patriarhală; preot II Trif Vasile, născut la 10.02.1951, în Cărbunari, licențiat, hirotonit în 1974, iconom stavrofor; preot III Tira Mihai, născut la 11.10.1978, în Baia Mare, hirotonit în 2003.

16. PAROHIA „SFÂNTUL VASILE CEL MARE” BAIA MARE (1.640 ortodocși), biserica în construcție „Sfântul Vasile cel Mare”, terenuri agricole 0,5 ha. Preot paroh Dărăban Mircea-Dorel, născut la 27.05.1958, în Apa, licențiat, hirotonit în anul 1982, iconom stavrofor.

17. PAROHIA VALEA BORCUTULUI BAIA MARE (428 ortodocși), biserica de zid „Adormirea Maicii Domnului” (1970), 1 cimitir. Preot paroh Buda Nicolae Adrian, născut la 09.08.1984, în Baia Mare,

licențiat, hirotonit în anul 2008.

18. PAROHIA „DUMINICA MIRONOSIȚELOR” BAIA MARE (2.453 ortodocși) biserica în construcție cu hramul „Duminica Mironosițelor”. Preot paroh Mociran Daniel, născut la 20.12.1976, în Baia Mare, licențiat, hirotonit în anul 1999, Preot II, Gavra Bogdan, născut la 20.11.1979, în Jibou, jud. Sălaj, licențiat, hirotonit în anul 2011.

19. PAROHIA FIRIZA (1.119 ortodocși, 13 greco-catolici, 9 romano-catolici, 2 reformați) biserica de zid monument istoric cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” (1794), casa parohială de zid (1959), terenuri agricole 5 ha transcrise pe BOR, Preot Paroh Marincea Gheorghe, născut în 26.06.1971 în Șomcuta Mare, licențiat, hirotonit în anul 1994, iconom stavrofor.

20. PAROHIA BLIDARI (176 ortodocși, 1 greco-catolic) biserica de zid cu hramul „Sfântul Iosif” (1950), 2 cimitire, Preot Paroh Găvrășan Florin Daniel, născut la 31.05.1978, în Baia Mare, licențiat, hirotonit în anul 2003.

PR. DR. VASILE AUGUSTIN, VICAR EPARHIAL

În anul 1990, după eliberarea de sub dictatura comunistă, Sfântul Sinod al B.O.R. la data de 12 februarie 1990 a hotărât reactivarea Episcopiei Maramureșului care să cuprindă județele Maramureș și Satu Mare. La cârma acestei eparhii a fost ales și instalat P.S. JUSTINIAN CHIRA - fiu al Maramureșului. Reședința noii Eparhii s-a stabilit în municipiul Baia Mare - oraș reședință de județ, unde trăiesc peste 100.000 de credincioși ortodocși.

Catedrala va avea 85m lungime, 50m lățime și 96m înălțime, având în vedere și amplasamentul deosebit care o pune în valoare cel mai bine, fiind cap de perspectivă a B-lui Unirii. Biserica de la primul nivel a pus în valoare demisolul catedralei episcopale, rezultând o biserică de o capacitate de 3000 persoane. Biserica de la primul nivel - placată cu cărămidă de Oradea, pavată pe jos cu gresie porțelanată din Spania, iconostas din cărămidă cu icoane în mozaic de Murano. Altar spațios, Sf. masă din cărămidă cu o placă de marmură 2/1,50m, gr. 5cm., mobilier din stejar, candelabre din fier forjat, douăsprezece coloane care sprijină cupola centrală și nava principală. În partea din spate a bisericii există, două birouri, patru magazine și o sală mare, Sala Bizantină, unde se fac expoziții de icoane. Accesul și ieșirea se face pe două uși și două scări monumentale, iar la ieșire există două locuri pentru aprindere lumânări.

de la Mănăstirea Rohia, pentru a gestiona administrativ și economic cât mai bine această mare și grea lucrare, și a o pregăti pentru târnosirea care a avut loc în data de 9 sept. 2003, de către P.F. PETROS al VII-lea Papa și Patriarh al Alexandriei, Egiptului și P.F. TEOCTIST al României, împreună cu un numeros sobor de arhieri - membri ai Sfântului Sinod, preoți și mii de credincioși veniți din eparhie și din alte județe învecinate.

Serviciile liturgice sunt coordonate de protosinghelul Casian Filip eclesiarh - adus tot de la Mănăstirea Rohia, ajutat de trei preoți de mir. În acest fel creându-se o legătură duhovnicească între catedrală și mănăstire. Catedrala având program și rânduiala de mănăstire. În anul 2005 s-au început lucrările de zidire a catedralei propriu-zise, de la cota +0,00 în sus, ajungând la finele anului 2006 la cota +9,70m.

- cota +19,60m la finele anului 2007. Cu ajutorul lui Dumnezeu și cu o gestionare bună a fondurilor care au venit din partea Guvernului României, anul 2008 s-a dovedit a fi unul binecuvântat, pentru lucrările de construire a Catedralei Episcopale, atingând obiectivul propus pentru acest an, adică cota +24m. În anul 2009, deși a fost un an de criză financiară, lucrările de construire la Catedrală au continuat, astfel că la finele anului a fost atinsă cota +35m pe jumătate din suprafața construită, adică fiind încheiată bolta altarului și pronaosului. În anul 2010 au continuat lucrările până la cota +36,25m.

În anul 2011 a fost proiectat și executat un eșafodaj metalic la cota +24m care urmează să susțină construirea cupolei centrale. Pe acest eșafodaj au fost așezate 800 buc. cărămidă, 65 tone fier și 120mc beton C25/30. Aceste lucrări fiind mai puțin vizibile din exterior (de jos). În prezent, lucrările de construire a Catedralei Sfânta Treime se află la cota +38,05m, unde se efectuează lucrări de armare și cofrare a arcelor principale care urmează să susțină cupola centrală. Arhidiaconului Nifon Motogna spune că: "dorința noastră este ca anul acesta să atingem cota +45m. Se lucrează cu un efectiv de 20 de muncitori, cu un program de lucru de 10 - 11 ore, la care li se asigură apa minerală în permanență, deoarece se lucrează la înălțime unde temperaturile sunt mult mai ridicate. Un cuvânt de apreciere avem și pentru autoritățile locale care au alocat un sprijin financiar în acest scop".

Prin donațiile credincioșilor și a unor binefăcători, precum și cu ajutorul de la autoritățile locale, județene și centrale, sperăm ca ridicarea catedralei să fie posibilă cât mai curând, în final rezultând un monument de arhitectură bisericească ce va deveni simbolul municipiului Baia Mare și al Nord-Vestului României.

În orașul Baia Mare, cu o populație ortodoxă atât de numeroasă, nu existau decât trei biserici ortodoxe, de aceea s-a simțit necesitatea stringentă de construire a unor locașuri de cult, având în vedere faptul că orașul s-a dezvoltat mult în ultimii 40 de ani (în perioada 1948-1998 populația orașului a crescut de cca. 5 ori, de la 30 mii la cca. 150 mii locuitori) deci tocmai în perioada când construcțiile religioase erau interzise. A apărut în mod evident necesitatea construirii unei catedrale ortodoxe Române, care să fie reprezentativă pentru populația majoritară a municipiului și a zonei de influență.

La 20 iulie 1990, când P.S. JUSTINIAN CHIRA era loțiitor al reînființării Eparhii de Maramureș și Sătmar, a pus piatra de temelie pentru noua catedrală ortodoxă a Maramureșului și Sătmarului, la intersecția B-lui Unirii cu B-dul Republicii. A încredințat conducerea lucrărilor Pr. Trif Vasile de la parohia Sfânta Treime, care în perioada 1990-1992 a realizat lucrări de turnare a betoanelor în fundații și radier și s-au turnat în principal diafragmele de la subsol. După această scurtă etapă de lucru, activitatea pe șantier a fost întreruptă, cu mare probabilitate din cauza lipsei fondurilor. Au mai fost unele tentative de reluare a lucrărilor în anul 1994, dar după această dată nu mai este consemnată nicio activitate pe șantier.

Devenit episcop titular al Maramureșului și Sătmarului, P.S. JUSTINIAN CHIRA a avut mai multe dialoguri cu preoții de la parohia Sfânta Treime, pentru a fi preluate și continuate lucrările de către episcopie, însă nu a găsit înțelegere, preoții dorind continuarea lucrărilor în parteneriat, lucru neacceptat de episcopie. Pr. Trif Vasile gestionând parohia și lucrarea până în 1999.

O nouă etapă în construcția catedralei

În anul 1999, Preasfințitul JUSTIN HO-DEA SIGHETEANUL, arhiereu-vice, își asuma preluarea și continuarea lucrărilor la Catedrala Episcopală Sfânta Treime. După intervenții și cereri la Guvernul României, primind un sprijin financiar substanțial, a reușit să repornească lucrările la catedrală, de data aceasta cu o nouă echipă de specialiști formată din: expert tehnic - rezistență Dl. Dr. ing. Tarog Dorin, geolog Dl. ing. Zaharia Sorin, arhitect Dl. Cordoș Dorel, structura Dl. Dr. ing. Zaharia Gelu, constructor trustul AGEKOM S.A. Baia Mare patron Dl. ing. Zoicaș Viorel și ing. constructor Buda Grigore, echipa pe care o cunoscuse și cu care de altfel s-a ridicat și noua biserică a Mănăstirii Rohia. La repornirea lucrărilor, proiectul catedralei a fost regândit și a rezultat un nou proiect care să răspundă mai bine cerințelor, în conformitate cu tradiția Bisericilor Ortodoxe și care să fie reprezentativ pentru aria de cuprindere a Episcopiei. În vederea coordonării acestor lucrări, P.S. JUSTIN a numit aici un administrator, în persona arhidiaconului Nifon Motogna,

„Ortodoxia este arta mântuirii prin echilibru”

P.S Sa Justin Sigheteanul

Reporter: Dacă ceri cuiva să se roage pentru tine, poate fi considerat și un gest egoist?

P.S. Sa Justin Sigheteanul: A cere cuiva să se roage pentru tine nu înseamnă a nu te mai ruga personal. Aceasta ar însemna o delăsare duhovnicească, iar rugăciunile făcute de altcineva în locul tău nu ar primi răspuns de la Dumnezeu. Când însă îl rogi pe părintele duhovnicesc sau pe cei apropiați să se roage pentru tine, împreună cu tine, aceasta nu se numește egoism ci o atitudine smerită și credința că rugăciunile Bisericii și ale celorlalți sunt mai puternice, iar comuniunea în rugăciune este mult folositoare. Sunt situații în care omului, creștinului chiar, i s-a împușinat râvna în rugăciune. În acest caz este cu atât mai mare nevoie de rugăciunile Bisericii și ale celorlalți frați întru Hristos. De altfel, însuși Sf. Ap. Pavel le transmite tesalonicienilor următoarele: „Încolo, fraților, rugați-vă pentru noi ca, Cuvântul Domnului să se răspândească și să fie proslăvit cum este la voi, și să fim izbăviți de oamenii nechibzuiți și răi; căci nu toți au credință” 1 Tes 5,26. 2 Tes 3, 1-2. Suntem datori să ne rugăm pentru toți oamenii ca Dumnezeu să ne izbăvească de osânda iadului și să ne dăruiască împărăția cea veșnică.

Reporter: Este mai greu pentru omul cult și citit să se apropie de Dumnezeu? Că oamenii de la țară știu și știau instinctiv acest lucru?

P.S. Sa Justin Sigheteanul: Credința omului cultivat, care are calități intelectuale deosebite este mai complexă în sensul că acesta are mai multe întrebări și frământări în ceea ce privește problemele spirituale. Deci, are o credință mai grea dar nu mai puțin adevărată. Omul smerit și simplu (nu ignorantul) crede cu tărie în Dumnezeu și primește toate adevărurile de credință cu inimă curată și bună. Pe acesta îl numește Hristos „pământul cel bun în care căzând sămânța (Cuvântul lui Dumnezeu) aduce rod însutit”. Și unul și altul cred și se roagă. Rugăciunea intelectualului este uneori mai teoretică, el își alege cuvintele și ține mult la aspectul exterior, căzând din această cauză uneori în păcatul risipirii sau a împrăștierii sau chiar în formalism, lucru extrem de păgubitor pentru viața creștină.

Omul smerit și simplu când începe să se roage intră direct în dialog cu Dumnezeu. El are conștiința unei convorbiri directe cu o persoană prezentă care-l ascultă, îl înțelege, și-i va da răspuns la rugăciunea lui.

Reporter: N. Steinhardt vorbește de „păcate de dreapta”. Explicați termenul acesta și cum trebuie să se ferească oamenii de ele?

P.S. Sa Justin Sigheteanul: Ortodoxia este arta mântuirii prin echilibru, dreaptă măsură sau dreapta socoteală. Părinții Bisericii ne învață să ne ferim de căderile din ambele părți: atât de cele din stânga cât și de cele din dreapta. Căderile din strânga sunt obișnuite pentru orice muritor, sunt păcatele mari sau mai mici, pe care le săvârșim cu lucrul, cu cuvântul sau cu gândul, cu voie sau fără de voie. Acestea trec prin filtrul conștiinței omului credincios care sancționează orice păcat ca fiind potrivit lui Dumnezeu. Înainte de a săvârși păcatul, conștiința este sfătuitoare, ea îți spune corect ce este bine și ce este rău. Dacă omul nu ține cont de glasul conștiinței și păcătuiește, în acest timp, conștiința devine martor. Ulterior ea devine judecător aspru și nu te lasă în pace până te eliberezi de păcat prin nesăvârșirea lui și prin mărturisire la duhovnic și dobândirea iertării prin dezlegare. În ceea ce privește „păcatele din dreapta”, ele sunt mult mai subtile în sensul că s-ar putea întâmpla să faci bine și să iasă rău. Părinții Bisericii ne spun așa: „nici binele nu-i bine, dacă nu-i făcut bine”. Adică, în Biserică totul

„Omul smerit și simplu (nu ignorantul) crede cu tărie în Dumnezeu și primește toate adevărurile de credință cu inimă curată și bună. Pe acesta îl numește Hristos „pământul cel bun”

Reporter: Orice creștin își dorește să facă fapte bune și dacă este smerit întotdeauna va considera că nu-i suficient. În ce măsură trebuie să „provocăm” faptele bune (fără să riscăm să cădem în păcatul mândriei), sau este suficient să avem o conduită creștină bună și să facem fapte bune doar atunci când ni se oferă ocazia, când ne ies înainte întâmplări la care putem răspunde cu bine?

P.S. Sa Justin Sigheteanul: Smerenia este cea care trece toate cursele și capcanele diavolilor. Și aici însă este vorba de măsură și dreapta socoteală. În Sfânta Evanghelie după Luca, Mântuitorul ne spune: „Când veți face toate cele poruncite vouă să ziceți: suntem slugi netrebnice pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem” Lc. 17.10. Asta nu înseamnă să nu-i mulțumim lui Dumnezeu pentru ajutorul pe care ni l-a dat în săvârșirea oricărei fapte bune, deoarece Sf. Ap. Pavel ne spune că „Dumnezeu este Acela care lucrează în voi ca să voiiți și ca să săvârșiți” Filipeni 2,13. Dacă suntem umili și smeriți Hristos ne va oferi prilejuri nenumărate să facem fapte bune pentru că știe ca nu o să le confiscăm ca fiind ale noastre ci întotdeauna o să le atribuim harului său lucrător în neputințele noastre.

Noi suntem datori să căutăm binele și pacea cu toți, fără de care Sf. Ap. Pavel ne zice că nu vom vedea pe Dumnezeu. Dumnezeu, zice Evghenie Ponticul, se ascunde în spatele poruncilor Lui. Cine ține poruncile, îl descoperă pe Dumnezeu.

se face cu binecuvântare.

Există oameni care pot să se roage ore în șir și să postească foarte mult. Este foarte bine și folositor. Dacă însă cad în ispite de a-i judeca pe ceilalți care nu se roagă și nu postesc, au căzut în mândrie – o cădere din virtute și Dumnezeu le poate retrage darul și reduce râvna ajungând să cadă în greșeala celor pe care i-au judecat. Aceasta ar fi căderea din dreapta, care este greu de observat. Doar duhovnicul nostru ne poate vindeca de ea.

Reporter: Dacă ești un bun creștin, poți prin modelul personal să-i întorci și pe alții spre credință sau să-i smintești, să te perceapă „deplasat”. Unde-i granița dintre buna conduită și sminteala?

P.S. Sa Justin Sigheteanul: Mântuitorul ne-a îndemnat: „Tot așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca ei să vadă faptele voastre cele bune să slăvească pe Tatăl nostru care este în Ceruri” Mat 5:14-16. Suntem deci îndemnați să fim făptuitori nu vorbitori sau povestitori. Mântuitorul nu zice „ca oamenii auzind vorbele voastre cele bune”,

ci „văzând faptele voastre cele bune”. Deci, puterea exemplului este mult mai puternică decât puterea cuvântului. Pe de altă parte, Sf. Ap. Iacob ne învață: „Să știe că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate”.

Granița este aceasta² „pentru cei de o credință cu noi, dar care sunt mai puțin silitori în cele ale credinței și în lucrarea virtuților”, se cuvine să le oferim exemplul nostru fără să le facem reproșuri sau să le vorbim prea mult. ărintele din pustie care a primit un ucenic, ne istorisește Patericul egiptean că, nu i-a dat câteva zile nicio ascultare. La un moment dat, vine ucenicul și îl întreabă: „Avva sunt de mai multe zile aici și nu mi-ai dat nicio ascultare”. La care bătrânul înțelept răspunde „Cine sunt eu ca să-ți poruncesc ție, fă ce mă vezi pe mine făcând”.

Desigur că este vorba de urmarea exemplului bun. Pentru cei rătăciți de la dreapta credință, sau care nu l-au cunoscut pe Hristos se cuvine să folosim cuvântul înțelept, luminat și inspirat descoperindu-le calea, adevărul și viața.

Dacă suntem înclinați spre a primi laude de la oameni și astfel expuși să cădem în mândrie ori slavă deșartă, Hristos ne va rândui astfel de prilejuri spre a ne readuce la starea firească de smerenie cum ar fi: boală trupească, suferință sufletească, încercări și necazuri de la trup, de la oameni sau de la demoni.

Această pedagogie divină o folosește Mântuitorul spre a ne ajuta să înțelegem că suntem într-o mare eroare iar credința noastră este nelucrătoare.

Noi suntem datori să căutăm binele și pacea cu toți fără de care Sf. Ap. Pavel ne spune că: „nimeni nu va vedea pe Dumnezeu”. Dumnezeu, zice Evagrie Ponticul, se ascunde în spatele poruncilor Lui. Cine ține poruncile îl descoperă pe Dumnezeu. Când păzim poruncile dumnezeiești suntem în stare firească cu noi înșine și în stare de fidelitate față de Dumnezeu creatorul nostru care ne ține în viață și ne împărtășește darurile sale neîncetat pentru care datori suntem să-i mulțumim neîncetat și cu toată ființa și recunoștința.

„Smerenia este cea care trece toate cursele și capcanele diavolilor”.

Steinhardt”, în cadrul căreia pr. conf. dr. Ștefan Iloaie a fost numit vicepreședinte al Fundației, în locul fostului prieten al lui N. Steinhardt, Virgil Bulat, trecut la Domnul. La Mănăstirea Rohița, de la ora 18.00, în liniștea serii, a avut loc masa rotundă „Centenar N. Steinhardt” și lansarea cărții N. Steinhardt cu timp și fără timp.

Luni, 30 iulie 2012, de la ora 9.45, la Catedrala Episcopală „Sfânta Treime” din Baia Mare au avut loc:

1. vernisajul expoziției de icoane, realizată în tabăra de creație și pictură.
2. conferința profesorului Gregorios Stathis din Grecia și a doamnei profesor Elena Chircev, ambele referitoare la arta cântului bizantin. Preasfințitul Justin Sigheteanul a exprimat, în cuvinte alese, bucuria găzduirii de către Mănăstirile Rohia și Rohița și de către Fundația „N. Steinhardt” a acestui eveniment, a revalorificării artei bizantine, prin cântarea psaltică și prin pictura bizantină.

De la ora 11.00, la Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” din Baia Mare, a început Simpozionul Național „Centenar N. Steinhardt”. Lucrările au fost deschise de către Preasfințitul Justin Sigheteanul, Președintele Fundației „N. Steinhardt”, după care au urmat mesajele oficialităților: Cătălin Cherecheș – Primarul Municipiului Baia Mare, Zamfir Ciceu – Președintele Consiliului Județean Maramureș, Dan Călin Peter – Prorectorul Universității Tehnice din Cluj-Napoca și mesajul editorului Integralei N. Steinhardt, Silviu Lupescu – director general al Editurii Polirom.

Simpozionul a avut trei secțiuni și au susținut comunicări despre opera și personalitatea lui N. Steinhardt: pr. Ștefan Iloaie: Moralitatea – aspect definitoriu al comportamentului uman, în viziunea lui N. Steinhardt; Diana Șimonca: Omiliile unui mărturisitor; pr. Cristian Ștefan: Fericirea mărturisirii lui Hristos; Oana Tinca: Asumarea modelului hristic în

Jurnalul fericirii; Gheorghe Glodeanu: N. Steinhardt și poetica jurnalului intim; Theodor Paleologu: Nicu Steinhardt în amintirea copilăriei mele; Florian Roatiș: N. Steinhardt și dimensiunea creștină a existenței; George Ardeleanu: Cu cine ar fi votat N. Steinhardt? Modelul intelectualului critic; Crina Bud: Moralitatea criticii; pr. Ioan Pinte: Elogiul științei în eseistica lui N. Steinhardt; Emanuela Ilie: N. Steinhardt și filmul vest-european. Plecând de la câteva exerciții de admirație... cinematografică; Terezia Filip: N. Steinhardt: intelectualitatea, o cale spre sanctificare; Adrian Mureșan: Detractorii lui Steinhardt; Valeria Bilț: Întâlnire memorabilă; Stelian Gomboș: O scurtă incursiune în gândirea creștină a Părintelui Nicolae Steinhardt; Florin Caragiu: N. Steinhardt – creștinismul în actualitate; Luigi Bambulea: Rohia și Păltiniș: model paideic și sarcină spirituală.

De un interes deosebit s-a bucurat lansarea volumului Jurnalul fericirii. Manuscrisul de la Rohia, o variantă inedită a capodoperei steinhardtienne, păstrată până acum în manuscris, în arhiva Mănăstirii Rohia. În cadrul simpozionului au fost lansate și ultimele volume din Integrala Operei N. Steinhardt (Incertitudini literare, Critică la persoana întâi, Prin alții spre sine, Monologul polifonic) și a volumului N. Steinhardt în evocări, coordonat de Florian Roatiș

Arhim. Macarie Motogna,
Secretarul Fundației
N. Steinhardt

Centenar N. STEINHARDT,

La 29 iulie 2012 s-au împlinit 100 de ani de la nașterea Monahului Nicolae Delarohia (N. Steinhardt). Cu prilejul acestui moment aniversar, Fundația „N. Steinhardt” și Mănăstirea „Sfânta Ana” Rohia au organizat o serie de evenimente, pe care le prezentăm în cele ce urmează.

Duminică 29 iulie, la Mănăstirea Rohia, în altarul de vară, a fost oficiată Sfânta Liturghie, răspunsurile de strană fiind date de către corurile Sfântul „Ioan Damaschin” și Lumină lină, iar de la ora 11.30 a fost oficiată slujba parastasului pentru Părintele Nicolae, la care au participat monahi, preoți, foarte mulți membri ai Fundației și credincioși.

De la ora 14.00, a avut loc ședința Colectivului editorial al operei integrale

N. Steinhardt, format din Arhim. Macarie Motogna, pr. Ștefan Iloaie, conf. Florian Roatiș, lect. George Ardeleanu, directorii Editurii Polirom: Silviu Lupescu și Adrian Șerban, iar ca invitați, pr. Ioan Pinte și Adrian Mureșan. La întâlnire au fost analizate diferitele faze de lucru în care se află volumele ce vor fi editate în viitorul imediat în cadrul integralei și s-au făcut proiecții pentru viitorul mai îndepărtat. Totodată, a avut loc ședința Prezidiului Fundației „N.

LA MĂNĂSTIREA ROHIA ȘI ÎN BAIAMARE

Manifestările dedicate Centenarului N. Steinhardt au fost organizate de Fundația „N. Steinhardt”, în parteneriat cu Mănăstirea „Sfânta Ana” Rohia, Editura Polirom și Patrimoniului Național, al Consiliului Județean Maramureș și al Primăriei Orașului Tg. Lăpuș.

În perioada 22-30 iulie, la Mănăstirea Rohița s-a desfășurat tabăra de creație și pictură, la care au participat 30 de pictori din întreaga Transilvanie, iar între 27 și 30 iulie, la Mănăstirea „Sfânta Ana” Rohia, Grupul „Sfântul Ioan Damaschin”, coordonat de pictorul Sorin Albu, a participat la două cursuri Master-class de muzică bizantină, susținute de profesorul Gregorios Stathis și Anastasiu Grigoriu din Grecia, la care a participat și doamna profesor Elena Chircev de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca. La finalul cursurilor, cei 20 de cursanți au primit diplome de atestare.

La întâlnire au fost analizate diferitele faze de lucru în care se află volumele ce vor fi editate în viitorul imediat în cadrul integralei și s-au făcut proiecții pentru viitorul mai îndepărtat.

Adormirea Maicii Domnului

În ciclul sărbătorilor creștine, Adormirea Maicii Domnului ne face să ne gândim la realitatea întrupării și consecințele ei, în special la adevărul afirmat de mulți Părinți ai Bisericii: „Dumnezeu S-a făcut om, pentru ca omul să poată deveni Dumnezeu”. Ne întoarcem la Învierea și Înălțarea Domnului, întrucât considerăm că Maica Domnului s-a ridicat în slava cerului. Ea, cea care a zis: *”Fie mie după cuvântul Tău”*, și care a făcut posibilă întruparea, este acum cinstită în Adormirea sa, întrucât Biserica marchează sfârșitul vieții ei pământești.

Literatura apocrifă ortodoxă conține o varietate de relatări despre moartea Fecioarei și intrarea în viața veșnică, dar cele mai recente manuscrise existente ale acestor relatări sunt destul de târzii; ele transmit tradiții despre sfârșitul vieții Fecioarei, de obicei într-un mod exotic și legendar. Sărbătoarea bisericească a sfârșitului vieții pământești a Fecioarei a început probabil în Ierusalim, unde Mormântul Maicii Domnului din Ghetsimani este și astăzi un loc de pelerinaj; încă din secolul al VI-lea, sărbătoarea a fost celebrată, iar din anul 600 a fost fixată la 15 august. Două momente diferite formează praznicul: în primul rând, moartea și îngroparea Maicii Domnului și, în al doilea rând, înălțarea ei la cer. În Occident, sărbătoarea este cunoscută sub numele de Înălțarea Maicii Domnului.

Textele ortodoxe au dezvoltat tradiția conform căreia apostolii și ucenicii au fost adunați în mod minunat din toate colțurile lumii, pentru a fi prezenți în Ierusalim la moartea Fecioarei, și că i-au îngropat trupul în Grădina Ghetsimani; conform unei tradiții, câțiva israeliți au încercat să întrerupă procesiunea înmormântării.

Apostolul Toma nu a fost printre cei prezenți și, când a sosit, la trei zile de la

înmormântare, și a vrut să vadă trupul Maicii Domnului, s-a descoperit că mormântul era gol. Conform majorității textelor liturgice, sărbătoarea aduce cu sine un simț al interrelaționării diferitelor aspecte din istoria răscumpărării și un simț al venerării lucrării dumnezeiești înfăptuite. Biserica slăvește pe Dumnezeu pentru ceea ce a făcut și recunoaște sfințenia ei, cea care este *”Izvorul vieții și Născătoarea de Dumnezeu”*.

Imagistica din Vechiul Testament, care este folosită în sărbătorirea Înălțării Domnului, este prezentă și aici, pentru a evidenția intrarea Fecioarei Maria în slava cea veșnică. Fecioara *”încredințează sufletul cel mai curat în mâinile Fiului ei”*, care a primit-o să *”sălășluiască printre Sfinți asemeni unei făclii aprinse”*. Asemenea limbaj amintește de Sărbătoarea Intrării în Templu a Maicii Domnului.

”Izvorul vieții este pus în mormânt, și mormântul însuși devine scară către cer.”

Acesta este unul dintre paradoxurile centrale pe care le celebrăm în această sărbătoare, și derivă din moartea și Înălțarea Mântuitorului Însuși; Hristos este Trecere, Cel în și prin care trecem de la moarte la viață. Adormirea Maicii Domnului reafirmă locul pe care Hristos l-a pregătit pentru noi și face ca mormântul să fie privit ca poarta Raiului. Adormirea ei, cea care este *”locașul sfânt al Domnului”*, *”strălucind prin har în lumina dumnezeiască”*, este o sursă de nădejde și încredere pentru cei care prăznuiesc această sărbătoare.

Iconografia tradițională pentru Adormirea Maicii Domnului, bine dezvoltată în Răsărit

Maica Domnului este arătată întinsă pe un pat, cu apostolii în jurul ei; Hristos este în spatele acestuia, ținându-i sufletul în mâinile Sale. Imaginea a devenit populară pentru scopuri evlavioase. Din secolul al XII-lea, detaliile adiționale includ clădiri, sosirea apostolilor, episcopi și femei în dolii; vedem, de asemenea, incidentul în care iudeului Jehonias, încercând să răstoarne catafalcul în timpul procesiunii funerare, i se taie mâinile de către un înger și i se redă trecerea la creștinism. O modificare târzie o reprezintă ilustrarea porților deschise ale Raiului, pregătite să

primească trupul Fecioarei. Icoanele rusești ale Adormirii din secolul al XVI-lea ne prezintă Trupul Maicii Domnului întins pe patul de moarte, fiind acoperit cu o pânză maro; este înveșmântată într-un strai cărămiziu, peste o tunică gri, evidențiindu-se astfel de albul saltelei de pe catafalc; capul îi este ușor ridicat, iar mâinile împreunate i se odihnesc pe piept. În stânga, Sfântul Petru tămăie trupul Fecioarei, și în spatele lui sunt alți patru Apostoli, doi episcopi și un grup de trei femei; în dreapta, Sfântul Pavel, cu mâinile acoperite, stă aplecat la piciorul catafalcului; în spatele lui sunt alți șase Apostoli, doi episcopi și încă trei femei. Episcopii reprezentați de obicei sunt Sfântul Iacov, fratele Domnului și primul ierarh al Ierusalimului, împreună cu Timotei, Ierotei și Dionisie Areopagitul; ei sunt înfățișați cu aure și purtând veșminte arhieresti. Femeile reprezintă ceilalți membri ai Bisericii din Ierusalim. Clădiri înrămează partea superioară a icoanei, atât în stânga, cât și în dreapta.

În centru, în spatele Maicii Domnului se află imaginea lui Hristos; aura sa aurie are semnul crucii și poartă inscripția *Ho On*; veșmântul sau este de un auriu-ocru cu umbre cărămizii, și raze aurii radiază din El. O mandorlă verde îl înconjoară, aceasta fiind decorată cu stele pe partea interioară și cu raze aurii și stele în cele două secțiuni din centru; îngeri pot fi văzuți în secțiunea exterioară și sus, deasupra lui Hristos, un serafim mare cu șase aripi prelungeste imaginea către marginea superioară a icoanei. În mâinile

Sale acoperite, Iisus ține *”cel mai pur suflet”*, acela al Mamei Sale, reprezentat ca un copil, micuț înveșmântat în straie de un alb strălucitor. Acesta ne aduce în memorie imagini cu Fecioara ținându-l pe Hristos în brațele Ei, în special icoana Hodegitria; acum imaginea este inversată și Fiul Domnului, care a fost ținut în brațe de către Mama Sa când era copil, primește sufletul Mamei, întrucât ea *”încredințează cel mai pur suflet în mâinile Fiului ei”*.

Postura Apostolilor, a episcopilor și a femeilor adunate în josul icoanei atrage atenția asupra trupului Fecioarei, în timp ce mișcarea liniilor mandorlei ne îndreaptă privirea spre glorioasa imagine a lui Hristos, care a venit să își primească Mama în slava Cerului. Cădelnița ținută de Sfântul Petru și lumânarea așezată pe podea, în fața patului și în stânga axei centrale a icoanei, sunt echilibrate de strălucirea sufletului Fecioarei Maria din partea din dreapta sus a panoului.

O profundă declarație a atitudinii creștine în fața morții

În bisericile ortodoxe care au fost decorate cu cicluri iconografice ale sărbătorilor, imaginea Adormirii se găsește de regulă pe peretele vestic al naosului, deasupra ușii prin care se părăsește biserica. La plecarea din locul Liturghiei Divine se trece pe sub o imagine a morții care este declarația intrării într-o nouă viață; ne putem imagina, de asemenea, un cortegiu funerar care părăsește biserica pe sub aceeași imagine, și să vedem legăturile lingvistice și teologice implicate în trecerea pe sub reprezentarea Adormirii Maicii Domnului (koimesis) pentru a merge spre locul de înmormântare creștin (koimeteria). Destinul exprimat în icoana Adormirii este unul care transformă viziunea noastră asupra morții din una reprezentând o nediminuată pierdere în alta, exprimând elogiul și speranța. Asemeni Apostolilor care s-au adunat în jurul trupului Maicii Domnului, ne adunăm și noi în jurul corpurilor celor dragi când luăm parte la riturile funerare.

(Articol publicat în Ziarul Lumina din data de 14 august 2010)

„Dragul meu fiu, știu că nu de puține ori ai suferit din cauză că eu eram gârbovă, că-ți spuneau colegii tăi că sunt o cotoroașă, o vrăjitoare, dar să știi că eu sunt mama ta, care ți-a dat viață. Eu te-am purtat la sânul meu până ai crescut, iar ochiul meu, de aceea ți l-am dat, pentru că știam, ca și mamă, că prin ochiul tău voi vedea toată lumea. Dar te rog să mă ierți că am bătut la ușa ta, te-am deranjat, ți-am speriat copiii. Și să știi că pentru vecie, inima mea va rămâne inima mamei tale”.

Modelul Maicii Domnului

De-a lungul vieții, Maica Domnului a fost mereu în umbra Mântuitorului nostru Isus Hristos, dar nu la propriu, ci la figurat. De aceea are atâta îndrăzneală cum auzim la rugăciune, pentru toți cei care suntem plini de păcate, care ne-am cufundat în păcate, prin ea ajungem la Fiul pe care îl mărturisim în Sfânta Treime. Aș vrea să fac o paralelă despre importanța mamei în familie, asemuind-o cu importanța Născătoarei de Dumnezeu.

Cât de importantă este importantă mama în familie? Nu de puține ori lacrimile ei ar uda tot pământul și s-ar face oceane, amintind de jertfa Născătoarei de Dumnezeu. Ca să argumentez exemplul pe care vi l-am dat, o să vorbesc de jertfa unei mame, care la un moment dat din viață a trecut prin necaz. Într-un accident, soțul ei a murit, iar copilul a rămas fără un ochi. Ca să-l ajute, ulterior, mama i-a dat ochiul ei, iar apoi să se poată întreține s-a angajat femeie de serviciu la școala fiului ei. Cum era încovoiată de greutate, și fără un ochi, copiii îi spuneau vrăjitoare. Nu de puține ori, când ajungea acasă, copilul o ruga să nu-l mai viziteze la școală, pentru că ceilalți elevi râd de el. Așa l-a crescut până când a fost mare, niciodată nu a plecat din umbra lui, totdeauna l-a însoțit cu lacrimi și cu rugăciuni, gândind că: „dacă eu nu voi mai fi alături de el, va deveni și mai rău

decât este”. Băiatul s-a dus peste mări și-și continue studiile, s-a stabilit acolo, s-a căsătorit și a avut doi copii. Într-o zi s-a gândit să-și viziteze fiul. Dar văzând nepoții, au strigat: „Vrăjitoare, vrăjitoare, pleacă de la ușa noastră!”, iar fiul a certat-o că îi sperie copiii. A plecat întristată. După puțin timp, fiul a fost chemat la o întâlnire cu colegii de liceu, de 30 de ani și colega lui de bancă i-a spus că are o scrisoare la vecina sa. După festivitate, a luat scrisoarea. Era de la mama sa: „Dragul meu fiu, știu că nu de puține ori ai suferit din cauză că eu eram gârbovă, că-ți spuneau colegii tăi că sunt o cotoroașă, o vrăjitoare, dar să știi că eu sunt mama ta, care ți-a dat viață. Eu te-am purtat la sânul meu până ai crescut, iar ochiul meu, de aceea ți l-am dat, pentru că știam, ca și mamă, că prin ochiul tău voi vedea toată lumea. Dar te rog să mă ierți că am bătut la ușa ta, te-am deranjat, ți-am speriat copiii. Și să știi că pentru

vecie, inima mea va rămâne inima mamei tale”.

Aceasta este mama creștină, această mamă este astăzi bulversată de societate. Mlădița nu va rodi niciodată dacă nu va fi lipită de tulpină. Niciodată copiii nu vor răzbi în lumea aceasta dacă vor fi despărțiți de părinții lor, iar dacă copiii nu mai ascultă, se întâmplă cum spune o vorbă din popor: „copilul care nu ascultă, va suferi durerea multă”.

Maica Domnului a plecat până pe Golgota alături de fiul ei. Asemeni ei, și mamele, chiar dacă spun „nu mai pot”, nu mai este nicio șansă pentru fiul meu”, știu că este o șansă, atâta timp cât inima mamei mai bate pentru fiul ei.

Protos. Drd. Casian Filip, cleric al Catedralei Episcopale „Sfânta Treime”, Baia Mare

Atât astăzi, cât și în trecut, oameni simpli, dar și mari împărați, păgâni și creștini, filozofi și psihologi, precum Platon, Socrate, Pitagora, Freud, Alfred Adler, Carl Jung și alții, au dat o mare importanță viselor, încercând explicarea lor.

Sigmund Freud (1856-1939), părintele psihoanalizei, împarte visele în mai multe categorii. Acesta afirmă că există vise care au legătura cu activitățile pe care omul le-a avut în timpul zilei; vise absurde (care nu au legătură cu nimic, fiind doar o înșiruire de imagini fără sens), vise care au legătură cu starea noastră fizică din acel moment (dacă ne doare ceva, dacă suferim de vreo boală), vise în care apar dorințe și temeri de ale noastre, unele în formă clară, iar altele în formă simbolică, acestea putând fi supuse interpretării. Alt psihanalist austriac, Alfred Adler, considera și el că în vise îți vezi clar impulsurile și dorințele, acestea compensând unele mici lipsuri ale vieții reale. De exemplu, dacă nu poți să îți înfrunți șeful în realitate, probabil îți va fi mai ușor să o faci în vis. Psihologul crede că cu cât ai mai multe vise, cu atât ai mai multe probleme; astfel, cu cât ai mai puține vise, cu atât ai mai puține probleme, în concluzie, cu atât ești mai sănătos.

În popor circulă multe tipuri de interpretări ale unor elemente din vise. Se spune spre exemplu că dacă visezi câini sau șerpi care te atacă, aceștia sunt dușmani care vor să îți facă rău, dacă te visezi într-o apă tulbure, murdară, aceasta înseamnă că te vei îmbolnăvi, ș.a. Singurele interpretări ale viselor care ar trebui să ne preocupe sunt cele pe care le dau Sfinții Părinți. Astfel, dacă

SENSUL VISELOR

proveniența și abordarea lor

studiem scrierile lor, înțelegem că visele pe care le avem în timpul somnului, sunt de proveniență diferită. Unele vise ne vorbesc despre ziua care abia s-a sfârșit și despre impresiile pe care le-a lăsat, preocupările din cursul zilei influențând visul din timpul nopții. Altele ne vorbesc despre patimile care ne robesc sau caută să ne stăpânească. În cea de-a treia categorie putem aminti și visele care provin de la diavol, care sunt înfricoșătoare, iar mai apoi pe cele care provin de la Dumnezeu. În timp ce Sfântul Vasile cel Mare spune că impresiile zilei creează visele, Sfântul Nichita Stephatos spune că putem distinge din visele pe care le avem, patimile care ne stăpânesc. Dacă sufletul este lipit de cele materiale, atunci omul își imaginează că deține multe proprietăți; dacă este cuprins de patima bogăției și a lăcomiei, atunci visează bani mulți, aur, argint, mese îmbelșugate și haine prețioase. Dacă sufletul omului este înlănțuit de patima slavei deșarte, atunci visează tronuri și împărății; iar dacă sufletul lui este plin de trufie, atunci el se vede purtat pe o căruță strălucitoare și cum toată lumea tremură de marea lui.

Cum știm care sunt visele care provin de la diavol? Sfinții Părinți ne învață că acestea caută mereu să ne înspăimânte, de aceea, dacă ne vom trezi din somn dimineața și vom fi tulburați, irascibili, posomorâți, indispuși, atunci înseamnă că suntem în starea aceea datorită viselor demonice. De aceea este foarte indicat ca atunci când ne pregătim de somn să nu uităm de rugăciune, pentru că aceasta ne poate scăpa de eventualele atacuri ale

demonilor pe tot parcursul nopții. Avva Filimon ne îndeamnă: „înainte să adormi, multe rugăciuni fă în inima ta și opune-te gândurilor, ca să nu fii înconjurat de voile diavolului”.

Există și vise care provin de la Dumnezeu. Astfel de vise întâlnim în Sfânta Scriptură: visele logodnicului Maicii Domnului, ale dreptului Iosif, despre zămislirea, nașterea, fuga cu Pruncul Iisus în Egipt și reîntoarcerea în Iudea și Nazaret, etc. Sfânta Scriptură și Sfinții Părinți opresc și condamnă credința în vise și tălmăcirile lor, ele fiind considerate superstiție, precum ghicitoria și vrăjitoria... „Să nu ascultați visele voastre pe care le veți visa, că vă proorocesc minciuni... (Ier. 29 8-10). Sf. Ioan Sinaitul spune despre cel care respinge visele că este „filosof”, iar despre cel care le cercetează, le examinează și încearcă să le înțeleagă spune că este „neexperimentat”.

Mulți oameni dau o mare importanță viselor, încercând explicarea lor, fără să-și dea însă seama de gravitatea acestei preocupări, pentru că ne spune Sfânta Scriptură:

„Cel ce crede visurilor este ca cel ce vrea să prindă umbra și ca cel ce aleargă după vânt” (Is. Sirah 34,2).

Problema este că unii oameni caută să le înțeleagă, își ghidează viața după cum le sunt descifrate visele de unii care pretind că le înțeleg, fără să cunoască că în acest fel sunt înșelați de diavol: „că pe mulți i-au înșelat visurile și au căzut cei ce au nădăjduit în ele” (Is. Sirah 34,7).

Pr. dr. Dinu Horațiu Brici (Schitul „Sf. Trei Ierarhi” – Ieud)

Despre MOARTEA SUFLETEASCĂ

Pr. Dr. Cristian Ștefan

In Vechiul Testament se spune că „Dumnezeu nu a făcut moartea, nici nu se bucură de pieirea celor vii” (Înțelepciunea lui Solomon 1,13). Dacă Dumnezeu nu a făcut moartea și nu este El pricina relelor care sfârșesc cu moartea, atunci de unde sunt atâtea neputințe și boli și toate celelalte neplăcute din care ni se trage și moartea? De unde vine moartea?

Ea își are obârșia în neascultarea noastră dintru început față de Dumnezeu, în călcarea poruncii pe care ne-a dat-o, în păcatul strămoșesc săvârșit în rai, astfel încât bolile și neputințele, greutatea ispitelor de tot felul, toate vin prin păcat. Dumnezeu nu numai că nu a făcut moartea, ci a încercat chiar să o împiedice să existe. Însă, întrucât El l-a zidit pe om ca pe o ființă cu voință liberă, nu se cuvenea ca El să-l oprească de la aceasta, ca nu cumva prin lucrarea Sa să-l lipsească pe om de voința liberă pe care i-o dăruise. Dar în marea lui bunătate și înțelepciune, a găsit cum să-l împiedice de la moarte și cum, în același timp, să-i păstreze voința liberă.

De aceea, când l-a zidit pe om și i-a dat viață, a sădit în el și dorința de a se înveșnici, dându-i poruncă foarte clară că va muri dacă va ajunge să părăsească porunca cea de viață făcătoare, iar aceasta va aduce o moarte nu numai trupească, ci și a sufletului, zicând către primii oameni: „în ziua în care veți mânca din pomul

cunoștinței binelui și răului, cu moarte veți muri”. De aici, reiese cât se poate de clar, că Dumnezeu nu a vorbit despre moartea trupească, ci a vorbit limpede de moartea sufletească, deoarece primii oameni nu au murit trupește în ziua în care au gustat din fructul oprit.

Dar ce este moartea sufletului? Moartea sufletului este părăsirea de către Dumnezeu. Așa cum în prezența luminii întunericul nu există, iar dacă lumina părăsește locul, se naște și întunericul, fără ca să însemne că întunericul își are obârșia în lumină, ci în lipsa luminii, în umbră, este cu neputință ca moartea să fie și ea prezentă în Dumnezeu, care este însăși viața și viața tuturor făpturilor, mai ales a celor ce viețuiesc dumnezeiește, fiind prezent deci în sufletele noastre. Însă când Dumnezeu îl părăsește pe om, atunci apare și moartea, dar nu avându-și obârșia în Dumnezeu, ci în părăsirea Lui, care este păcatul.

O altă întrebare pe care ne-o putem pune este: „cum poate să nu fie în suflet Cel care este prezent pretutindeni și nu lipsește de nicăieri?” Este posibil acest lucru, deoarece mai întâi sufletul îl părăsește de bună voie, astfel încât, noi înșine suntem pricina pentru părăsirea noastră de către Dumnezeu, iar nu Cel ce ne-a zidit pe noi. Părăsindu-L de bună voie pe Cel care ne-a zidit spre viață, pe Dumnezeu

Cel prin Sine însuși de viață făcător, noi suntem, așadar, cei ce ne-am zămislit propria noastră moarte, întocmai celor care în mijlocul zilei, dacă închid ochii, se lipsesc de bunăvoie de lumină, deși cel ce luminează este prezent.

Astfel, lăsând de o parte sfatul cel bun și fiind părăsiți de Dumnezeu, prin libera noastră despărțire de viață, am primit în schimb sfatul cel de moarte purtător al diavolului și ne-am sălășluit prin aceasta cu el. De aceea, mai rea decât moartea este o viață despărțită de Dumnezeu, întrucât, sufletul, nelucrând nici un bine, devine în mod necesar lucrător al răului, care este distrugător prin sine și prin care este tras el însuși către cele mai de jos.

În toată activitatea Sa, Mântuitorul Iisus Hristos, trăind cu cei de pe pământ, nu a vindecat numai pe cei orbi trupește, ci a căutat mereu să-i vindece, mai ales, pe cei ce erau orbi la suflet, întorcând pe mulți de la necredință la credință, de la necunoștință la cunoștință lui Dumnezeu, făcând ca numărul vindecărilor celor orbiți la cuget să fie mult mai mare, deschizând ochii duhovnicești și pentru noi, cei de azi, care dobândesc vederea prin propovăduirea Evangheliei.

În consecință, evitarea morții noastre sufletești se poate realiza numai urmându-L pe Hristos, prin împlinirea tuturor celor câte ni le-a spus pentru a noastră mântuire.